

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

Role výživy a transparentního označování potravin ve vztahu ke zdravotní prevenci české populace

MUDr. Pavla Svrčinová, Ph.D., MZČR

Výbor pro zdravotnictví Poslanecké sněmovny

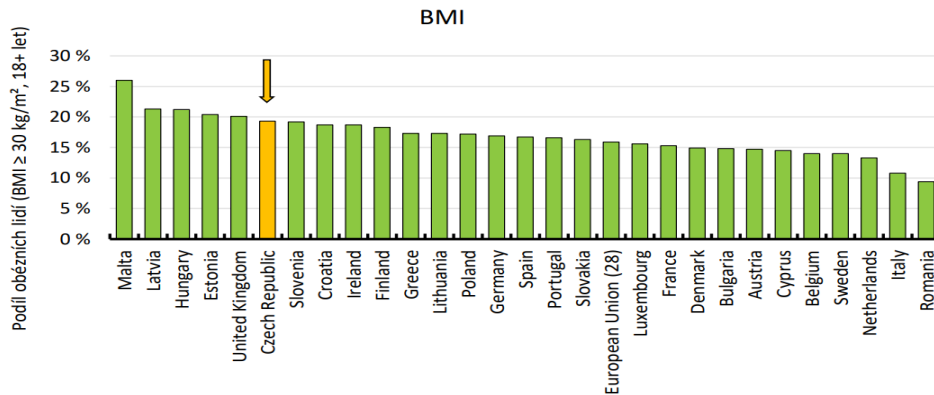
24. 5. 2022, Parlament ČR

Nadváha a obezita

- v posledních 15 letech vzrostla o více než 30 %

BMI

Zdroj: ECHI 2014

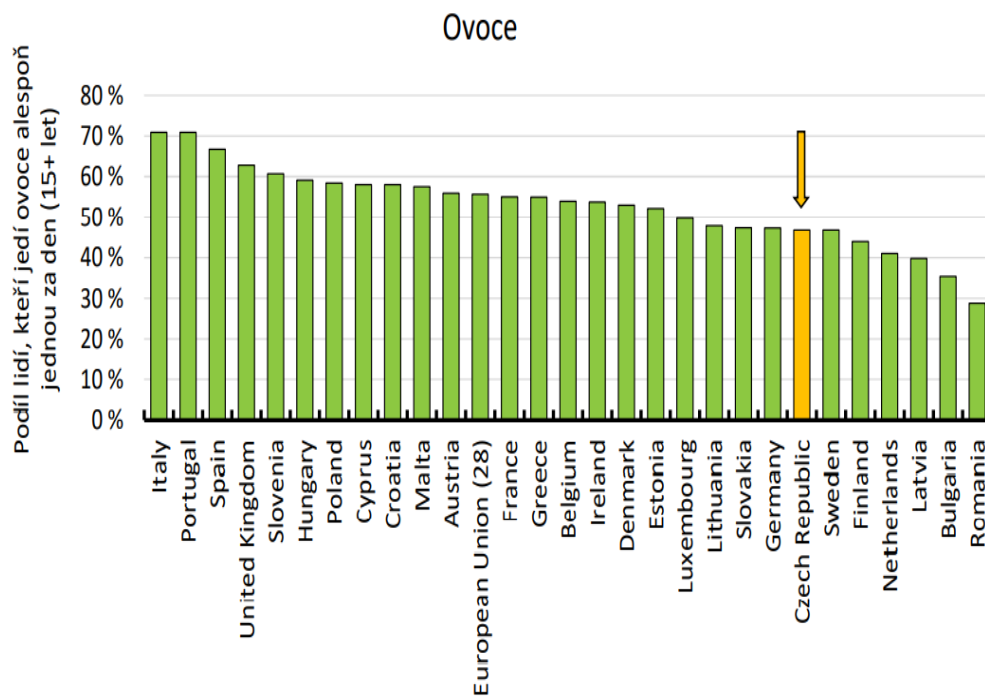

	EU 28	ČR
Hodnota	15,9 %	19,3 %
Pořadí	18	6

- populační predikce - v české populaci další růst prevalence obezity, pro rok 2030 až k hranici 35 %
- děti – 27,5 % nadváha a 9,7 % obezita (WHO, 2016)

Konzumace ovoce

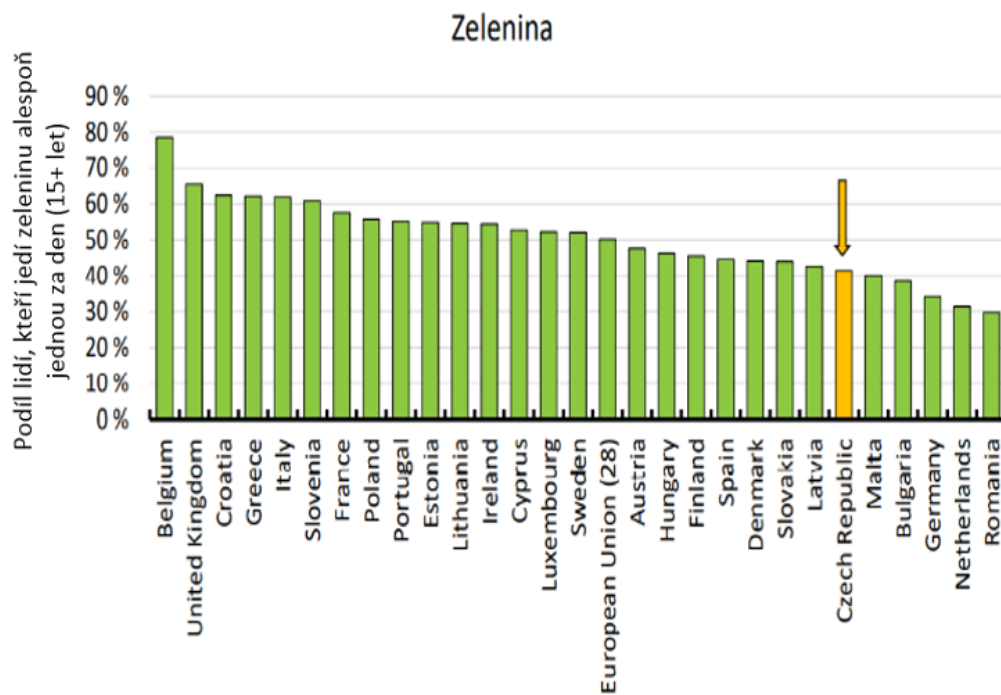
Zdroj: ECHI 2014

	EU 28	ČR
Hodnota	55,7 %	46,8 %
Pořadí	12	23

Konzumace zeleniny

Zdroj: ECHI 2014

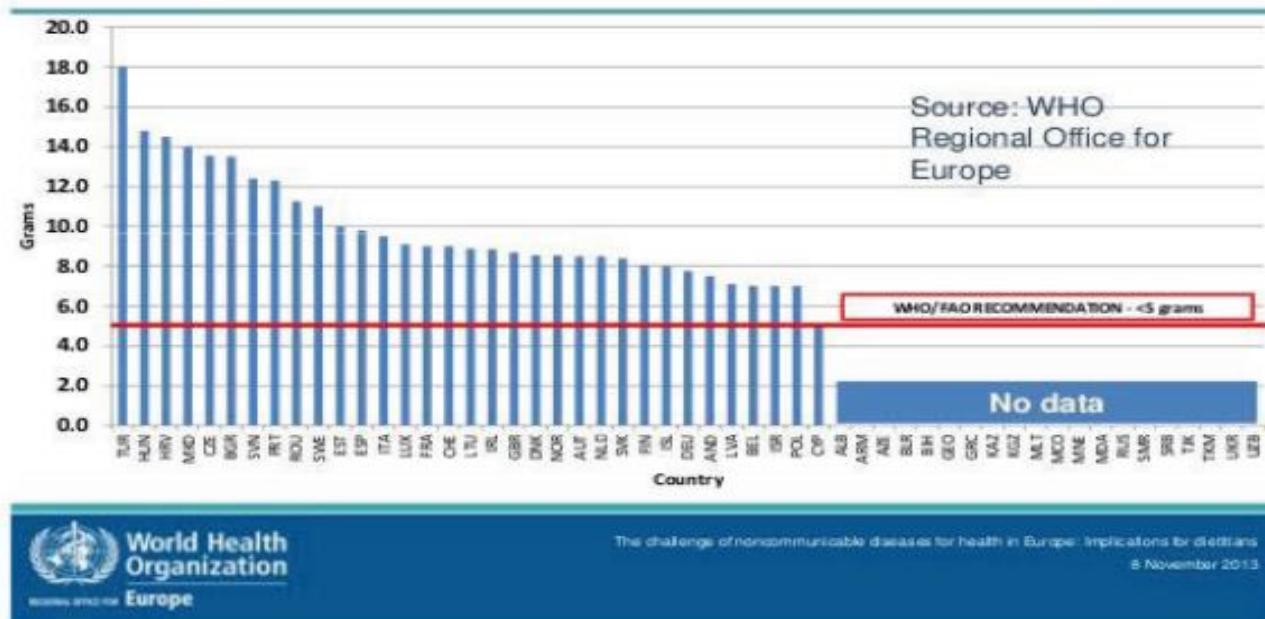

	EU 28	ČR
Hodnota	50,1 %	41,4 %
Pořadí	16	24

Sůl

- denní příjem soli u dospělé populace v ČR 14–15 g/den
- česká populace je mezi 5 státy s nejvyšším naměřeným příjmem soli (WHO)

Denní spotřeba soli U dospělých v evropském regionu zemí WHO
(podle individuálních studií jednotlivých zemí)

Zdroj: The challenge of non-communicable diseases for health in Europe: Implications for dietitians. 2013.

- **Dodržování zásad správné výživy - základní předpoklad pro udržení dobrého zdravotního stavu a prevence rozvoje nemocí pramenících z neadekvátního nutričního chování,**
- **nejzávažnější onemocnění - nadváha a obezita, ale i malnutrice a chronická neinfekční onemocnění,**
- **chronická neinfekční onemocnění - onemocnění srdce a cév, cukrovka 2. typu, hypertenzní nemoc, poruchy příjmu potravy u mladistvých, zubní kazivost, osteoporóza, nádorová onemocnění - tato onemocnění představují nejčastější příčinu onemocnění a úmrtí v ČR,**
- **rizikové stravovací návyky a tabák významně přispívají k úmrtnosti – v ČR 27 %, průměr EU 18 %.**

Jaké faktory rozhodují o výběru potravin u spotřebitele v ČR?

- Faktory lze rozdělit do 3 hlavních kategorií:

1) vlastnosti související s potravinami,

2) individuální rozdíly biologické (např. hlad, chuť), fyzické (např. kulinářské dovednosti a čas), psychologické (např. nálada a stres), kognitivní (např. postoje nebo preference, víra) a sociální (např. rodina a vrstevníci),

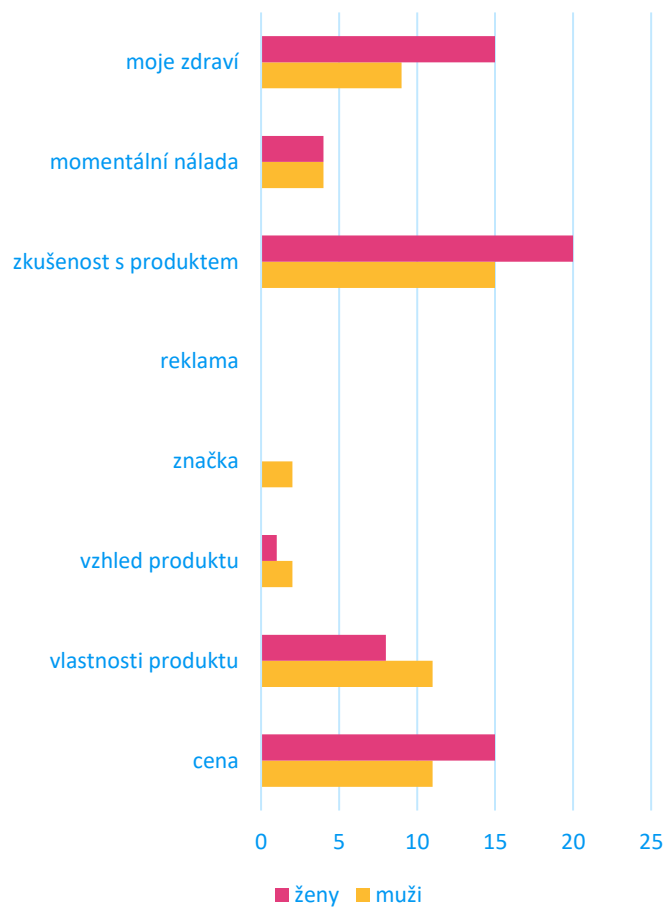
3) faktory související se společností, např. kultura nebo ekonomické faktory, jako je cena a příjem, a také politika.

Další faktory: zaměstnání, kdy je jedinec při výběru potravin ovlivněn např. prací na směny, dále možnost nabídky veřejných stravovacích služeb, ekonomická vyspělost, tradice konkrétní země nebo místní zdroje.

Jaké kritérium Vás nejvíce ovlivňuje při výběru potravin?

Seřazení 8 kritérií od nejdůležitějšího po nejméně důležité:

- **cena**
- **vlastnosti produktu**
- **vzhled produktu**
- **značka**
- **reklama**
- **zkušenost s produktem**
- **momentální nálada**
- **moje zdraví**

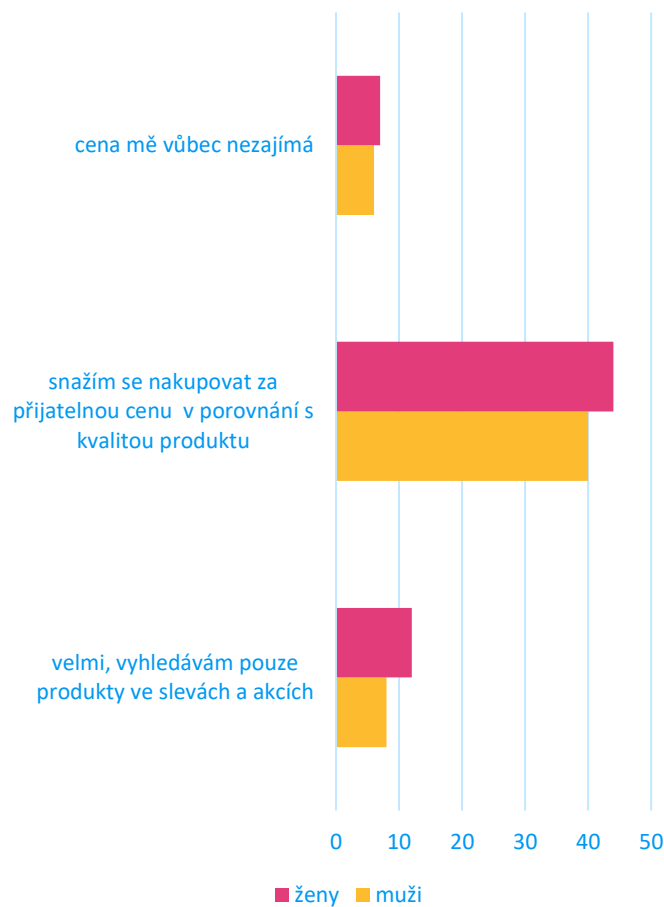

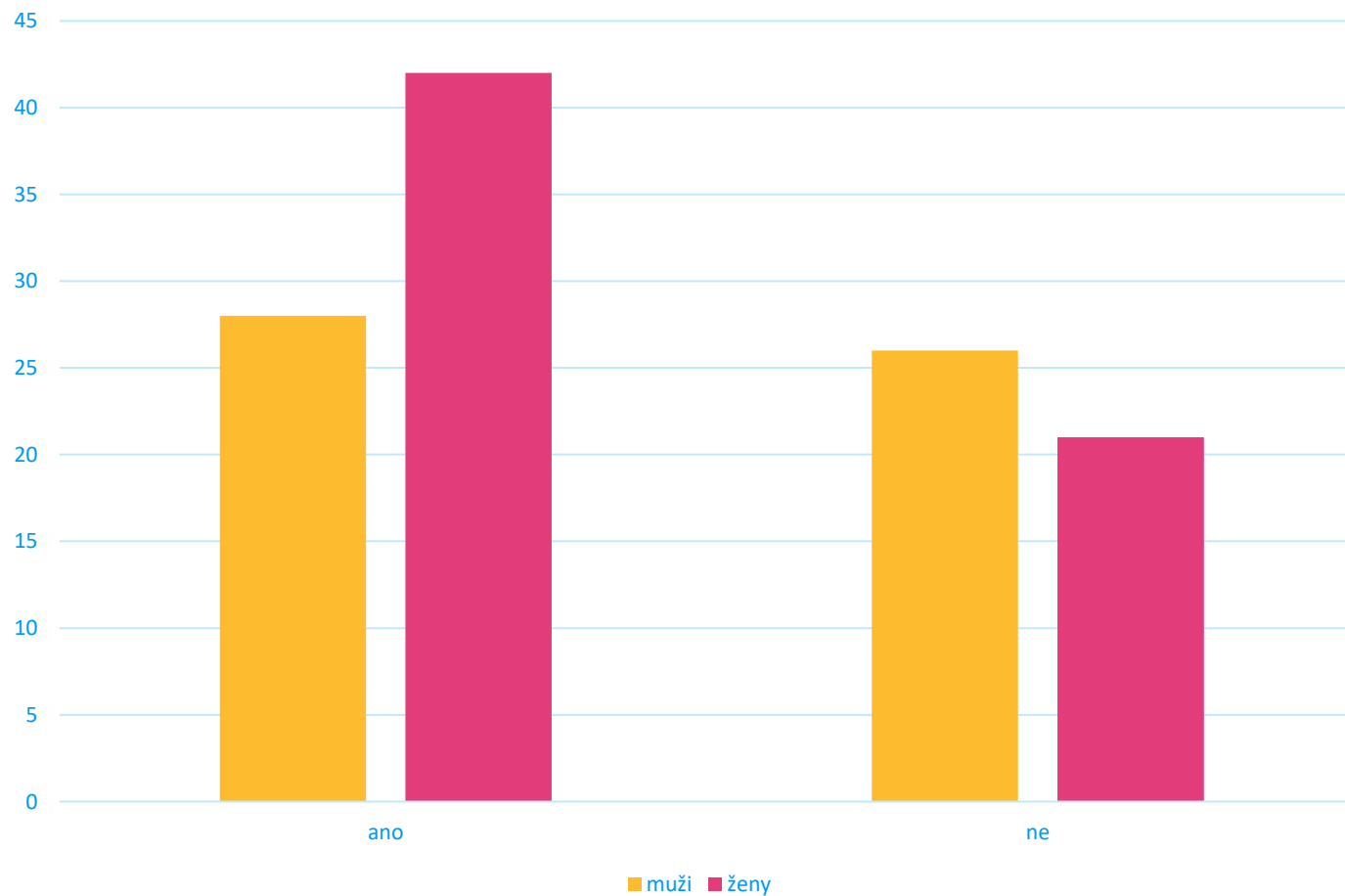
Ovlivňují Vás při výběru potravin slevy a cenová zvýhodnění?

Výběr ze 3 možností:

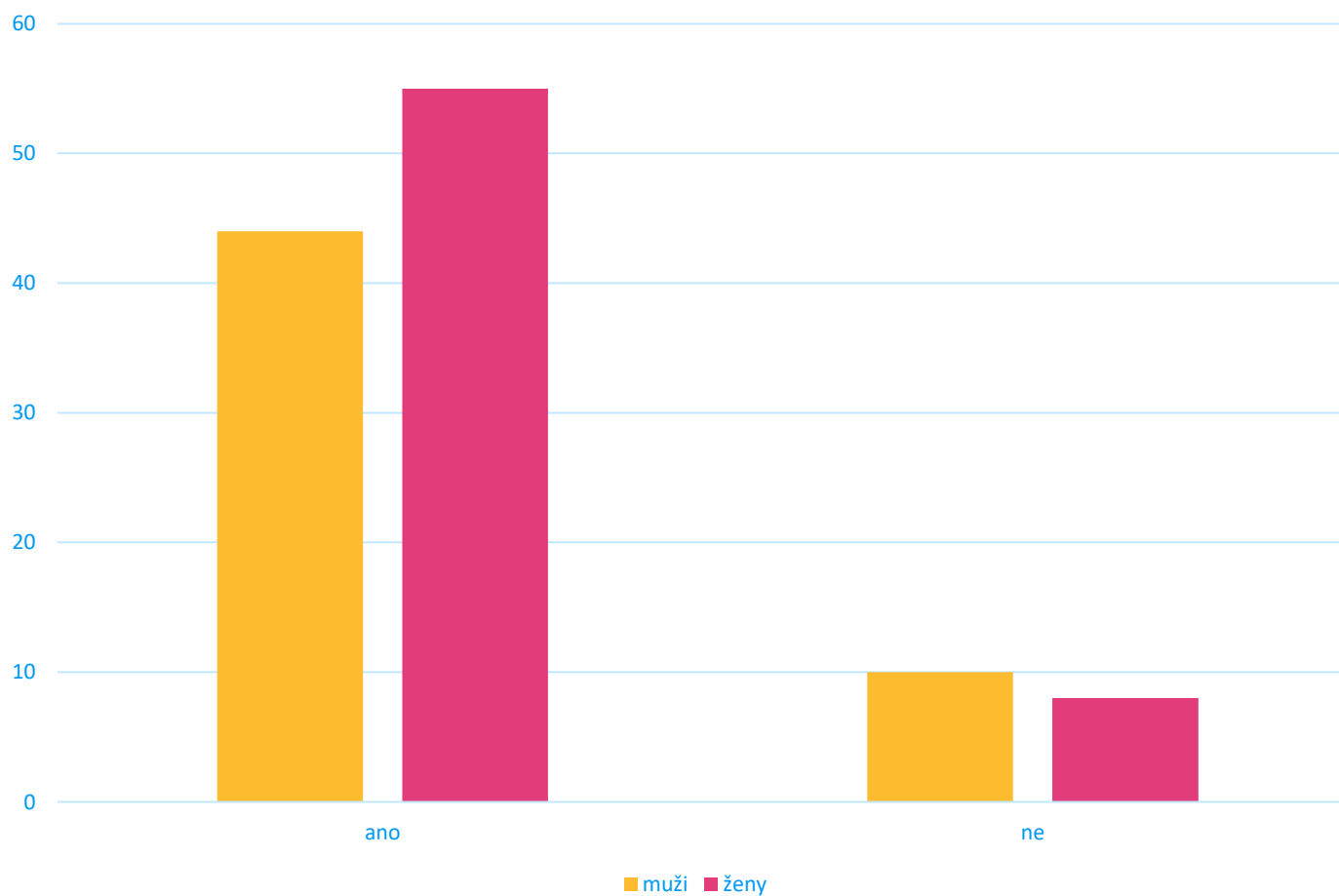
- 1) **cena mě vůbec nezajímá**
- 2) **snažím se nakupovat za přijatelnou cenu v porovnání s kvalitou produktu**
- 3) **velmi, vyhledávám pouze produkty ve slevách a akcích**

Sledujete při výběru potravin složení výrobku?

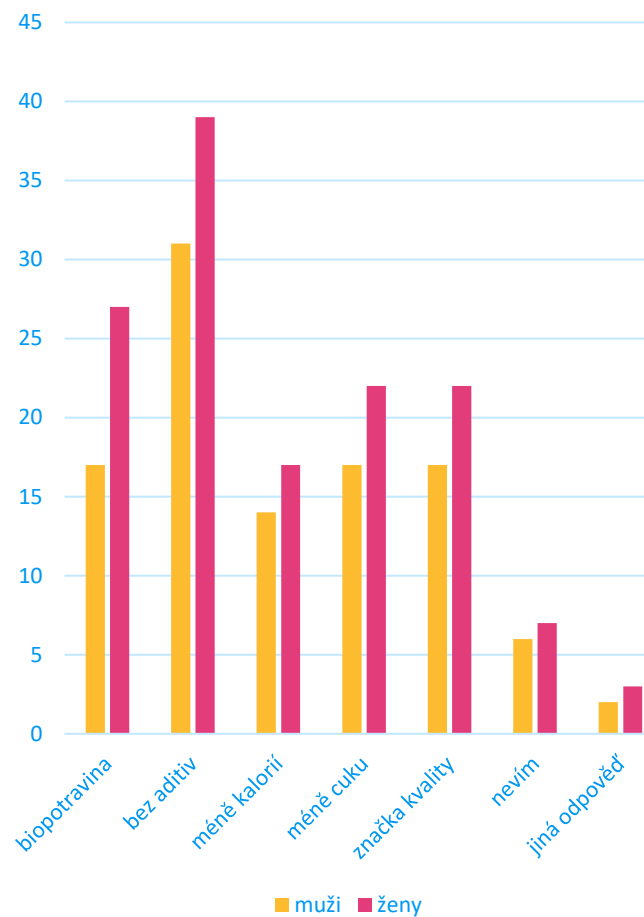
Je pro Vás při výběru potravin důležité Vaše zdraví?

Co podle Vás znamená zdravá potravina?

Možnost více odpovědí včetně vlastní:

- 1) biopotravina**
- 2) bez aditiv a syntetických látek**
- 3) méně kalorií**
- 4) méně cukru**
- 5) značka kvality**
- 6) neznají pojem**
- 7) vlastní odpověď**

- Zaměřit se na správnou výživu podporující zdraví populace a vybraných rizikových skupin obyvatelstva se zvýšením efektivnosti podpory a ochrany zdraví, zdravotní osvěty a prevence nemocí, které souvisejí s výživou a stravováním.
- Vytvářet prostředí umožňující kvalifikovaný výběr potravin a správnou výživu a nutriční vzdělanost obyvatelstva, s ohledem na podporu správné výživy u zranitelných skupin obyvatelstva a s ohledem na specifické potřeby žen a mužů.
- Úkoly stanovené Akčním plánem Strategie bezpečnosti potravin a výživy 2030.

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

Děkuji za pozornost

- MUDr. Pavla Svrčinová, Ph.D.
- náměstkyně pro ochranu a podporu veřejného zdraví a hlavní hygienička ČR
- Sekce ochrany a podpory veřejného zdraví
- Palackého náměstí 4, 128 01 Praha 2
- tel: +420 224 972 431
- e-mail: vh@mzcr.cz
- www.mzcr.cz

